

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Seolalex”, reprezentată de avocatul Mardari Valentin,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Seolalex” împotriva Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, terț Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga” cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, obligarea executării prevederilor contractului de locațiune, repararea prejudiciului material, compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 6 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Seolalex” și menținută hotărârea din 15 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

(Dosarul nr.3ra-307/23
NR PIGD 2-21101826-01-3ra-17032023)

Recursul depus până la 1 septembrie 2023. Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art.246 din Codul administrativ (în vigoare până la 1 septembrie 2023). Dezacordul recurenței cu decizia contestată nu constituie temei de casare a acesteia.

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: Gr. Cazacu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: Gh. Mîra, Gr. Dașchevici, A. Bostan)

2 iulie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, admisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Seolalex”, reprezentată de avocatul Mardari Valentin,

Curtea Supremă de Justiție, în completul de judecată compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *Judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT:

1. La 7 iulie 2021, SRL „Seolalex” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova, terț Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga” cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, obligarea executării prevederilor contractului de locațiune, repararea prejudiciului material, compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În susținerea acțiunii reclamanta a indicat că la 16 decembrie 2020 s-a adresat Centrului de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga” cu cererea nr.1/20 din 16 decembrie 2020, solicitând prelungirea contractului de locațiune nr.01 din 6 iunie 2019.

3. La 1 ianuarie 2021, Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”, în calitate de locator, și SRL „Seolalex”, în calitate de locatar, au semnat contractul de locațiune nr.1/21 din 1 ianuarie 2021. Potrivit pct.1.1 al contractului menționat, obiectul contractului îl constituie transmiterea în folosință temporară, cu plată, a terenului cu suprafața totală de 0,3184 ha de pe teritoriul CEEA „Ștefan Neaga”, din str. Hristo Botev, nr.4, pentru servicii parcare. Pct.1.2 din contract prevede că, termenul contractului de locațiune se stabilește de la 1 ianuarie 2021 – până la 30 septembrie 2023, iar potrivit pct.2.1 din contract, plata anuală a chiriei se stabilește în mărime de 20565 de lei conform calculului, care este parte integrantă a contractului.

4. La 8 aprilie 2021, SRL „Seolalex” a recepționat scrisoarea nr.91 din 6 aprilie 2021 a Centrului de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”, cu anexa nr.08/5/09 1556 din 05 aprilie 2021 a Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, prin care reclamantei i s-a adus la cunoștință despre: refuzul Ministerului privind aprobarea contractului de locațiune nr.1/21 din 01 ianuarie 2021, din motiv că calculul locațiunii urmează să fie efectuat în conformitate cu Legea bugetului de stat pentru anul 2021; despre

declararea rezilierii unilaterale de către Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga” a contractului de locațiune încheiat în vigoare până la 31 decembrie 2020 în cazul în care SRL „Seolalex” nu va accepta suma locațiunii în mărime de 653 372,7 lei anual.

5. Nefiind de acord cu refuzul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării și cu argumentele care au stat la baza refuzului de aprobare a contractului de locațiune nr.1/21 din 01.01.2021, la 11 mai 2021 SRL „Seolalex” s-a adresat cu cerere prealabilă Centrului de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”, care la rândul său în aceeași zi a readresat-o Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, prin care a argumentat netemeinicia refuzului, solicitând aprobarea contractului de locațiune nr.1/21 din 01.01.2021 de către Minister, cât și executarea prevederilor contractului respectiv în condițiile contractate și semnate de către Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”.

6. La 10 iunie 2021, reclamanta a recepționa răspunsul nr.122 din 10 iunie 2021 a Centrului de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”, prin care cererea prealabilă a fost ignorată, somând-o până la data de 6 iulie 2021 să elibereze terenul cu nr. cadastral 0100101.293, cu suprafața totală de 0,3184 ha, cu evacuarea tuturor bunurilor de pe teritoriul IP Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga” din str. Hristo Botev, nr.4, mun. Chișinău.

7. SRL „Seolalex” nu este de acord cu scrisoarea nr.91 din 6 aprilie 2021 a Centrului de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”, scrisoarea nr.08/5/09 1556 din 05 aprilie 2021 și refuzul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării de aprobare a contractului de locațiune nr.1/21 din 01.01.2021, considerându-le neîntemeiate, deoarece a fost interpretată eronat legislația în vigoare, în special Legea bugetului de stat nr.258 din 16 decembrie 2020 pentru anul 2021, anexa nr.9, în ce privește noțiunea de „suprafața amenajată”, atunci când a stabilit că obiectul contractului în cauză constituie terenul cu suprafața totală de 0,3184 ha de pe teritoriul IP Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga” din str. Hristo Botev, nr.4, mun. Chișinău – se consideră a fi suprafață amenajată, și prin urmare potrivit legii respective pentru acordarea în folosință a încăperilor și suprafețelor amenajate, proprietate a statului, se aplică formula de calcul prevăzută la pct.1 din anexa nr.9, astfel, fiind estimat costul locațiunii în sumă de 653 372,7 lei anual.

8. Reclamanta a notat că Legea bugetului de stat nr.258 din 16.12.2020 pentru anul 2021, anexa nr.9, prevede clar că noțiunea „*de suprafață amenajată*” în sensul prezentei legi, prin suprafața amenajată se

înțelege suprafața terenului amenajată (asfaltată, pavată, etc), inclusiv aferentă clădirii, care poate fi dată în chirie.

9. Reclamantul consideră că legiuitorul a specificat inclusiv aferentă clădirii amenajată, asfaltat, pavat și nicidecum nu a stabilit suprafața terenului, inclusiv aferent clădirii indiferent în ce stare s-ar afla. Terenul care constituie obiectul contractului de locațiune nr.1/21 din 01.01.2021 nu constituie suprafață amenajată și prin urmare, pentru terenurile care nu cad sub incidența noțiunii de „suprafețe amenajate”, procedura de acordare în locațiune, arendă precum și modalitatea de estimare a lății chiriei, arendeii, este prevăzută în Regulamentul cu privire la valorificarea terenurilor proprietate publică a statului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.91/2019.

10. Faptul că terenul care constituie obiectul contractului de locațiune nr.1/21 din 01 ianuarie 2021 nu constituie suprafață amenajată se probează și prin Actul de constatare a faptelor și a stărilor de fapt din 26.01.2021 întocmit de executorul judecătoresc Gosic Andrei, în baza cererii înaintate de SRL „Seolalex”, prin care s-a constatat că terenul cu suprafața de 0,3184 ha, care se află în gestiune economică a Centrului de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”, și care face parte din terenul identificat prin nr. cadastral 0100101.293 din str. Hristo Botev, nr.4, mun. Chișinău, ocupat de SRL „Seolalex”, în calitate de parcare, nu este amenajat cu pavaj, înveliș din pietriș, beton sau asfalt, suprafața terenului prenotat, fiind un amestec din nisip, praf și argilă, iar faptele și stărilor de fapt constatate fiind fixate în regim foto.

11. Anterior semnării contractului de locațiune nr.1/21 din 01.01.2021 de către SRL „Seolalex” în calitate de locatar și Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga” în calitate de locator au fost semnate contractul de arendă funciară nr.1 din 6 septembrie 2012, prin acordul adițional nr.2 din 29 septembrie 2014, termenul contractului de arendă fiind modificat – se stabilește termenul de arendă de la 1 octombrie 2012 până la 31 decembrie 2039; contractul de locațiune din 6 iunie 2019 perioada de locațiune de la 6 iunie 2019 până la 31 decembrie 2020, obiectul prezentului contract îl constituie transmiterea în folosință temporară, cu plată, a terenului cu suprafața totală de 0,3184 ha de pe teritoriul Centrului de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”, din str. Hristo Botev, nr.4, mun. Chișinău, pentru servicii parcare. Cuantumul anual al chiriei se stabilește în mărime de 20565 de lei.

12. Reclamanta a subliniat că Legea bugetului de stat nr.172 din 19.12.2019 pentru anul 2020, anexa nr.9, clar definește noțiunea de „suprafață amenajată” - suprafață terenului amenajată (asfaltată, pavată etc.), inclusiv aferentă clădirii, care poate fi dată în chirie. Iar, Legea bugetului de stat nr.303

din 30 noiembrie 2019 pentru anul 2018, anexa nr.9, prevede că în sensul legii, *suprafața amenajată* presupune suprafața terenului aferentă clădirii, amenajată (asfaltată), care poate fi dată în chirie.

13. Pe întreaga perioadă de locațiune a terenului în litigiu, SRL „Seolalex” și-a îndeplinit corespunzător obligațiunile contractuale, inclusiv și cele de plată.

14. În contextul enunțat SRL „Seolalex” a solicitat admiterea acțiunii și anularea actului administrativ al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării de respingere a solicitării de aprobare a contractului de locațiune nr.1/21 din 01.01.2021, cu obligarea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării să emită un act administrativ prin care să fie aprobat contractul de locațiune nr.1/21 din 01.01.2021 încheiat între Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga” și SRL „Seolalex”. Obligarea Centrului de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga” să execute prevederile contractului de locațiune nr.1/21 din 01.01.2021 în condițiile contractate și semnate de către părți. Repararea prejudiciului material cauzat prin refuzul neîntemeiat de aprobare a contractului de locațiune nr.1/21 din 01.01.2021, pe toată perioada privării de acest drept, precum și compensare cheltuielilor de judecată.

15. Prin cererea din 22 iulie 2021, SRL „Seolalex” a concretizat cercul pârâților, indicând în calitate de pârât Ministerul Educației, Culturii și Cercetării (f.d.52).

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE:

16. Prin încheierea din 26 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost atras în proces în calitate de terț Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga” (f.d.54).

17. Prin hotărârea din 15 decembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de SRL „Seolalex”.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL:

18. La 6 ianuarie 2022, în conformitate cu art.232 alin.(1) din Codul administrativ, SRL „Seolalex”, reprezentată de avocatul Mardari Valentin, a depus apel inițial (nemotivat) împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 21 martie 2022, în conformitate cu art.232 alin.(2) din Codul administrativ, a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea integrală a hotărârii din 15

decembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL:

19. Prin decizia din 6 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de SRL „Seolalex” și menținută hotărârea din 15 decembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

20. Instanța de apel a motivat decizia prin faptul că SRL „Seolalex” își manifestă dezacordul cu refuzul nr.08/6-09 1556 din 05.04.2021 cu privire la aprobarea proiectului contractului de locațiune propus a fi încheiat între Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga” și SRL „Seolalex” în privința porțiunii de teren cu suprafața de 0,3184 ha din mun. Chișinău, str. Hristo Botev, nr.4, solicitând obligarea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării să emită act administrativ individual cu privire la aprobarea contractului de locațiune nr.1/21 din 01.01.2021 încheiat între Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga” și SRL „Seolalex”, obligarea executării prevederilor contractului de locațiune nr.1/21 din 01.01.2021 și repararea prejudiciului material.

21. Potrivit poziției SRL „Seolalex” porțiunea de teren cu suprafața de 0,3184 ha din mun. Chișinău, str. Hristo Botev, nr.4, nu se încadrează în noțiunea de „suprafață amenajată”, deoarece aceasta nu este asfaltată, pavată, prin urmare, în opinia apelantei formula de calcul a plății chiriei aplicată de autoritatea publică este una eronată.

22. La acest aspect Curtea de Apel Chișinău a notat că la 23 martie 2005, Guvernul Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr.351 cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului și la transmiterea unor bunuri imobile. În pct.1 al acestui act normativ s-a dispus aprobarea listelor bunurilor imobile, proprietate a statului, aflate în administrarea ministerelor, departamentelor și altor autorități ale administrației publice centrale, conform anexelor nr.1-2212. Anexa nr.10 la Hotărârea Guvernului nr.351/2005 se referă la „lista bunurilor imobile, proprietate a statului, utilizate în scopuri culturale și pentru servicii auxiliare, aflate în administrarea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, conform situației de la 1 iulie 2019. În pct.89-90 din Anexa nr.10 la Hotărârea Guvernului nr.351/2005 sunt reflectate bunurile care sunt în administrarea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării – în prezent Ministerul Educației și Cercetării și în gestiunea Centrului de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”. Prin Hotărârea Guvernului nr.146/2021 a fost aprobat Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Educației

și Cercetării, conform anexei nr.1. Din Anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.146/2021 rezultă că IP Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga” din Chișinău face parte din lista instituțiilor publice din domeniul educației în care Ministerul Educației și Cercetării are calitatea de fondator.

23. Cu trimitere la art.146 alin.(5) din Codul educației, instanța de apel a menționat că, bunurile administrate de către instituțiile de învățământ publice pot fi date în locațiune sau arendă, în condițiile legii, pe un termen ce nu depășește 5 ani, doar cu acordul autorităților fondatoare, de preferință în scopuri educaționale.

24. Instanța de apel a remarcat că la 24 martie 2021, Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga” a remis către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării demersul nr.1633, prin care a înaintat spre aprobare proiectul contractului de locațiune. În rezultatul examinării proiectului contractului de locațiune, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării a emis răspunsul cu nr.08/5-09/1556 din 05 aprilie 2021, prin care s-a refuzat aprobarea proiectului contractului de locațiune propus a fi încheiat între Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga” și SRL „Seolalex”, în privința unei porțiuni de teren cu suprafața de 0,3184 ha situate în mun. Chișinău, str. Hristo Botev, nr.4 (proprietate a statului), pe motiv că formula de calcul a plății chiriei este una necorespunzătoare.

25. Instanța de apel a menționat că relațiile de locațiune în domeniul administrativ (în care locatorul este un organ/instituție statală) pe lângă prevederile generale conținute în art.1251-1287 din Codul civil sunt reglementate suplimentar și de prevederile speciale incluse în alte legi, cum ar fi Legea nr.121/2007 privind administrarea și dezetimizarea proprietății publice, Codul educației (doar pentru bunurile din domeniul educațional), cât și Legea bugetului de stat nr.258/2020 pentru anul 2021.

26. Instanța de apel a subliniat că deși în actul de constatare a faptelor și a stărilor de fapt din 26.01.2021, executorul judecătoresc Gosic Andrei a stabilit că terenul cu suprafața de 0,3184 ha din mun. Chișinău, str. Hristo Botev, nr. 4, nu este amenajat cu pavaj, înveliș din pietriș, beton sau asfalt, (suprafața terenului prenotat fiind un amestec din nisip, praf și argilă), totuși suprafețe amenajate sunt considerate „și alte suprafețe decât cele asfaltate sau pavate”, adică suprafețele aferente unei clădiri, însă care nu sunt asfaltate sau pavate, fie suprafețele acoperite cu alte tipuri de materiale decât pavaj sau asfalt.

27. Instanța de apel a specificat că pentru terenurile care nu cad sub incidența noțiunii de „suprafețe amenajate” procedura de acordare în locațiune/arendă, precum și modalitatea de estimare a plății chiriei/arendei,

este prevăzută în Regulamentul cu privire la valorificarea terenurilor proprietate publică a statului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.91/2019.

28. În contextul enunțat, instanța de apel a dedus că, la determinarea legii aplicabile la estimarea chiriei pentru darea în locațiune a bunurilor proprietate a statului, depinde de tipul și regimul juridic al acestui bun.

29. În contextul enunțat, instanța de apel a concluzionat că dacă o anumită porțiune de teren (precum la caz) constituie „suprafața amenajată”, atunci chiria în privința acesteia urmează să fie determinată în baza Anexei nr.9 a Legii bugetului de stat pentru anul 2021 nr.258/2020, iar organul statal împuternicit în vederea dării în locațiune a acestei „suprafețe amenajate” să fie determinat în baza art.17 din Legea nr.121/2007 privind administrarea și dezetatizarea proprietății publice și conform procedurii prevăzute în Regulamentul cu privire la darea în locațiune a activelor neutilizate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.483/2008.

30. Având în vedere că porțiunea de teren în litigiu, cu suprafața de 0,3184 ha din mun. Chișinău str. Hristo Botev, nr.4, se încadrează în noțiunea de „suprafață amenajată”, această porțiune de teren urmează să fie dată în locațiune în conformitate cu prevederile art.17 din Legea nr.121/2007 privind administrarea și dezetatizarea proprietății publice și conform procedurii prevăzute în Regulamentul cu privire la darea în locațiune a activelor neutilizate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.483/2008, iar chiria să fie estimată conform Anexei nr.9 a Legii bugetului de stat pentru anul 2021 nr.258/2020.

31. Pe final, instanța de apel a considerat justă concluzia primei instanțe de respingere integrală a acțiunii depuse de SRL „Seolalex”.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS:

32. La 30 decembrie 2022, SRL „Seolalex”, reprezentată de avocatul Mardari Valentin, a depus recurs (nemotivat), iar la 17 martie 2023, a prezentat motivarea recursului, solicitând casarea integrală a deciziei din 06 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 15 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu emiterea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

SOLICITĂRILE RECURENTEI:

33. În susținerea recursului SRL „Seolalex”, reprezentată de avocatul Mardari Valentin, a invocat că instanța de apel la examinarea cauzei

nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei, aprecierea probelor a fost arbitrară, cu interpretarea eronată a legii materiale, ceea ce denotă examinare superficială a cauzei.

34. Atât prima instanță, cât și instanța de apel au preluat în exclusivitate doar poziția intimatului și a terțului, plasând SRL „Seolalex” pe poziție dezavantajoasă prin faptul că nu a oferit un răspuns motivat, cert și explicit la argumentele aduse, nu s-a expus asupra pretențiilor sale expuse în acțiune, lăsându-le fără soluționare, or, instanța de judecată avea obligația de a examina în mod adecvat argumentele și probele prezentate de către părțile în proces, fără a prejudicia aprecierea acestora drept relevante la adoptarea deciziei contestate.

35. Instanța de apel trebuia să indice cu suficientă claritate motivele pe care și-a întemeiat decizia, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să precizeze noțiunile ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

36. Intimatul Ministerul Educației Culturii și Cercetării, cât și instanțele de judecată au dat interpretare eronată noțiunii de „suprafață amenajată”, or, în sensul Legii bugetului de stat nr.258/2020 pentru anul 2021, anexa nr.9, noțiunea de *suprafață de amenajată* - în sensul prezentei legi, se înțelege suprafața terenului amenajată (asfaltată, pavată, etc), inclusiv aferentă clădirii, care poate fi dată în chirie.

37. Prin urmare, legiuitorul a specificat noțiunea de suprafață de amenajată, inclusiv aferentă clădirii amenajate, asfaltată, pavată și nicidecum nu a stabilit suprafața terenului, inclusiv aferent clădirii indiferent, în ce stare s-ar afla.

38. Terenul în litigiu nu constituie suprafața amenajată și prin urmare pentru terenurile, care nu cad sub incidența noțiunii de suprafețe amenajate, procedura de acordare în locațiune, arendă, precum și modalitatea de estimare a plății chiriei, arendei, este prevăzută în Regulamentul cu privire la valorificarea terenurilor proprietate publică a statului, aprobat prin HG nr.91/2019.

39. Faptul că terenul menționat nu constituie suprafață amenajată se probează și prin Actul de constatare a faptelor și a stărilor de fapt din 26.01.2021 întocmit de către executorul judecătoresc Gosic Andrei în baza cererii sale.

40. Pe întreaga perioadă de locațiune a terenului și-a îndeplinit corespunzător obligațiile contractuale și cele de plată.

41. La 6 august 2024, SRL „Seolalex” a depus supliment la recurs, invocând suplimentar că își onorează integral toate obligațiile contractuale,

achitând integral chiria anuală pentru terenul neamenajat conform Legii bugetului pentru anii 2020 – 2024, atât timp cât prin Acordul adițional nr.2 din 29.09.2014 semnat între Colegiul de muzică „Ștefan Neaga” și SRL „Seolalex”, aprobat de Ministerul Culturii și care la moment nu este anulat, reziliat sau în alt mod să-și înceteze efectele juridice potrivit căruia termenul contractului s-a stabilit până la 31.12.2039, respingerea acțiunii constituie un temei indubitabil pentru a afirma că a fost violat art.6§1 CEDO. Pe lângă acestea, contractul de locațiune încheiat între SRL „Seolalex” și Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”, aprobarea căruia de către Minister se solicită în esența sa, constituie un contract clasic civil, dar nicidecum un contract administrativ.

42. La 09 iunie 2023, 16 iunie 2023 și la 19 martie 2025, Ministerul Educației și Cercetării al RM a depus referință, solicitând să fie declarat inadmisibil recursul depus de SRL „Seolalex”, deoarece argumentele recursului nu demonstrează încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casarea a deciziei recurate.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ:

43. Articolul XI alin.(1) și (3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) statuează că:

„(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art.IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art.VII, care vor intra în vigoare la 1 septembrie 2023. (3) Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

44. Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

45. Recursul SRL „Seolalex”, reprezentată de avocatul Mardari Valentin a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr.246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 1 septembrie 2023, și anume la *30 decembrie 2022* cel inițial și la *17 martie 2023* cel motivat, prin urmare va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

46. Articolul 244 alin.(1) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la 01 septembrie 2023) statuează că:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

47. Articolul 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la 1 septembrie 2023) prevede că:

(1) Recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

(2) Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.”

48. Articolul 246 alin.(1) și (2) lit.a)-f) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la 1 septembrie 2023) reglementează că:

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

(2) Recursul se declară inadmisibil *în special* când: a) decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs; b) recursul este depus în mod repetat; c) recursul este depus de o persoană neîmputernicită; d) recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1); e) motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2); f) cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art. 244 alin. (2), art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție.”

MOTIVAREA INSTANȚEI DE RECURS:

49. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei contestate, în ședință publică, la 6 decembrie 2022.

50. Actele cauzei atestă că copia deciziei integrale (motivate) a instanței de apel a fost notificată SRL „Seolalex” la 23 octombrie 2022, fapt ce se confirmă avizul poștal de recepție anexat la dosar (f.d.181, vol.I).

51. Astfel, recursul (inițial și motivat) a fost depus de SRL „Seolalex” cu respectarea prevederilor art.245 alin.(1)-(2) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023, în vigoare 1 septembrie 2023).

52. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că din analiza prevederilor legale precitate supra rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului depus până la data de 1 septembrie 2023, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate la art.246 alin.(2) din Codul administrativ, dar urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

53. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că sintagma „*în special*” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

54. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul

nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

55. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

56. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „*motivarea recursului*” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

57. De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

58. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

59. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [*Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230*]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei, pct.85*). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45*). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (*Botten v. Norway, hotărârea din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141, §39*).

60. La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 CEDO (*Helmens c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A*).

61. În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a declara inadmisibil recursul depus de SRL „Seolalex”, reprezentată de avocatul Mardari Valentin.

62. În conformitate cu prevederile art.230 și art.246 din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Seolalex”, reprezentată de avocatul Mardari Valentin.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc